



**BUTTONARIUM**  
OGÓLNOPOLSKA  
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

[www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu)

Karta katalogowa guzika btrm006830



### Dane szczegółowe

Właściciel: **tomeczekkk**  
Kraj: **Cesarstwo Niemieckie**  
Okres historyczny: **brak danych**  
Znaleziono: **lubuskie**  
Materiał awersu: **mosiądz**  
Materiał rewersu: **mosiądz**  
Wykończenie: **złożony**  
Sygnowanie: **ANWANDTER**  
Wytwórca: **ANWANDTER (Berlin)**  
Średnica: **26.0 mm**  
Typ uszka: **dрут**  
Rant: **●---**  
Profil: **(( - dwuwarstwowy, wypukło-wklęsły**

### Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- monogram [gotic-D; gotic-H; gotic-V]
- tarcza

### Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-01 16:55**

## Opis guzika btrm006830

**Guzik liberyjny** - niemieckiej produkcji  
© [buttonarium.eu](http://buttonarium.eu)

**Awers** przedstawia trzyliterowy monogram: H v D, umieszczony na tarczy herbowej, tarczę herbową umieszczono z kolei na gronostajowym płaszczu, który wychodzi z korony zamkniętej (księżę), na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

**Rewers** sygnowany: (harfa, strzała oraz motywy roślinne) GEBRUDER ANWANDTER.

**Guzik znaleziono** koło Nowej Soli (woj. Lubuskie).

### Przeznaczenie i datowanie

Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobyły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępność, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieś tam aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp.










### Przynależność

Istnieje podejrzenie, że guzik należał do przedstawiciela rodu śląskich magnatów ziemskich i przemysłowych Henckel von Donnersmarck.

### Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: zawołaniem, klejnotem, koroną rangową, tarczą herbową, godłem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

### Źródła

-  [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem na tarczy herbowej
-  [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem i koroną rangową
-  [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem, bez korony rangowej
-  [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z samą koroną rangową
-  [GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988](#)
-  [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008](#)
-  [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013](#)
-  [www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu) - Guziki liberyjne, zbiór informacji
-  [Wikipedia.pl](http://pl.wikipedia.org/wiki/Henckel_von_Donnersmarck) - Henckel von Donnersmarck

## Wytwórca: ANWANDTER (Berlin)

Firma E. F. Gebruder Anwandter, czyli Braci E. F. Anwandter od lat 30-tych XIX wieku (co najmniej do 1850 roku) mieściła się w Berlinie, na ulicy Jägerstraße Nr. 25, w miejscu gdzie wcześniej była fabryka I. C. Maedicke.

Źródła:

<http://www.berliner-lindenblatt.de/content/view/290/343/>

[http://europeanlocal.de/eld/fedora/digitabb/adressbuecher/dir\\_3x/1850/00360589.pdf](http://europeanlocal.de/eld/fedora/digitabb/adressbuecher/dir_3x/1850/00360589.pdf)

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 23:05**

Plik wygenerowano ze strony [www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu) 2026.06.14